

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9So/33/2014
Identifikačné číslo spisu:	5013200965
Dátum vydania rozhodnutia:	29.04.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:5013200965.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Zdenky Reisenauerovej, v právnej veci navrhovateľa E., bytom L. zastúpeného JUDr. Marianom Ďuranom, PhD. advokátom so sídlom Tajovského 5, Žilina, pobočka Plavisko 7, Ružomberok, proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o starobný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo 16. januára 2014, č. k. 25Sd/301/2013-31, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline zo 16. januára 2014, č. k. 25Sd/301/2013-31, p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom zo 16. januára 2014, č. k. 25Sd/301/2013-31, potvrdil rozhodnutie číslo XXX XXX XXXX X z 26. septembra 2013, ktorým odporkyňa podľa § 142 ods. 4 písm. b) zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom zabezpečení“) a § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) zamietla žiadosť navrhovateľa z 15. augusta 2013 o priznanie starobného dôchodku. Náhradu trov konania navrhovateľovi nepriznal.

Krajský súd mal za preukázané, že navrhovateľ je od 1. júla 1999 poberateľom výsluhového dôchodku podľa § 26 zákona č. 114/1998 Z. z. o sociálnom zabezpečení vojakov v znení neskorších predpisov, pre nárok na ktorý mu bola podľa potvrdenia Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia zhodnotená doba výkonu základnej vojenskej služby vo vojenskej škole od 1.9.1961 do 31.7.1963 a doba výkonu služby profesionálneho vojaka (dôstojníka z povolania) od 1.8.1963 do 30.6.1999 v I. kategórii funkcií. Skonštatoval, že je zrejmé, navrhovateľovi nevznikol nárok na starobný dôchodok podľa piatej časti zákona o sociálnom zabezpečení, ktorá sa na vojakov nepoužíja podľa § 103 ods. 1 zákona o sociálnom zabezpečení od 01.05.1998. Krajský súd poukázal na to, že poberanie výsluhového dôchodku nevylučuje nárok navrhovateľa na starobný dôchodok zo všeobecného systému sociálneho poistenia. Navrhovateľ

je však súčasne, od 7. mája 2011, poberateľom starobného dôchodku priznaného podľa § 273 ods. 5, § 293aa ods. 1 a § 82 zákona o sociálnom poistení právoplatným rozhodnutím odporkyne z 25. mája 2011. Pre nárok a výšku uvedeného starobného dôchodku mu bolo zhodnotené obdobie dôchodkového poistenia v rozsahu 10 rokov a 15 dní v tzv. civilnom zamestnaní. Okolnosť, že navrhovateľovi bola zhodnotená pri priznaní výsluhového príspevku a starobného dôchodku všetka doba poistenia, či už v služobnom pomere alebo v tzv. civilnom sektore, preto považoval krajský súd za okolnosť vylučujúcu možnosť priznania ďalšej dôchodkovej dávky a preto preskúmané rozhodnutie odporkyne ako zákonné potvrdil.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. Namietal, že žiadosťou z 13. augusta 2013 sa domáhal priznania starobného dôchodku nielen so zohľadnením doby zamestnania vo zvýhodnenej I. a II. pracovnej kategórii, ale žiadal priznať starobný dôchodok zhodnotením celkovej doby poistenia vojaka z povolania, profesionálneho vojaka a civilného zamestnania. Poukázal na ustanovenie § 274 ods. 1 zákona o sociálnom poistení a skutočnosť, že pri priznaní výsluhového dôchodku nebolo zohľadnené jeho zaradenie do I. kategórie funkcií a doba služby mu nebola zhodnotená na účely dôchodkového zabezpečenia vo verejnom systéme sociálneho zabezpečenia. Okrem iného namietol, že od 01.09.1961 do 31.07.1963 a od 01.08.1963 do 28.12.1997 vykonával dobu služby vojaka z povolania a vojenskú službu vykonával ako profesionálny vojak až od 29.12.1997 do 30.06.1998, teda nevykonával ju v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa § 39 zákona č. 328/2002 Z. z. a správne mu mala byť priznaná dávka označená ako výsluhový príspevok. Podľa jeho názoru splnil podmienky nároku na starobný dôchodok dovŕšením 55 roku veku podľa § 21 ods. 1 písm. c) zákona o sociálnom zabezpečení v spojení s § 274 ods. 1 a § 257 zákona o sociálnom poistení a súčasne splnil aj podmienku viac ako desať rokov v civilnom zamestnaní, čím splnil podmienky nároku na starobný dôchodok podľa § 65 ods. 1 a 2 v spojení s § 274 ods. 1 zákona o sociálnom poistení. Je vecou odporkyne, aby sumu vyplateného starobného dôchodku od 7. mája 2011 zúčtovala so sumou starobného dôchodku, o ktorý navrhovateľ žiada. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že dôvody, ktoré uvádza navrhovateľ v odvolaní, nepovažuje za opodstatnené. Uviedla, že navrhovateľ získal najmenej 25 rokov zamestnania, v službe získal najmenej 20 rokov v I. kategórii funkcií a vek 55 rokov dovŕšil XX. E. XXXX a preto mu vznikol nárok na starobný dôchodok podľa § 132 ods. 1 písm. a) zákona o sociálnom zabezpečení dňom XX. E. XXXX, t. j. pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 114/1998 Z. z. o sociálnom zabezpečení vojakov v znení neskorších predpisov.

Poukázala na skutočnosť, že o starobnom dôchodku navrhovateľa, na ktorý vznikol nárok podľa § 132 ods. 1 písm. a) zákona o sociálnom zabezpečení nemá odporkyňa vzhľadom na ustanovenie § 142 ods. 4 písm. b) zákona o sociálnom zabezpečení kompetenciu rozhodovať. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O. s. p. preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nie je možné vyhovieť.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutí odporkyne o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o priznanie starobného dôchodku.

Medzi účastníkmi bola sporná otázka zachovania nároku navrhovateľa na priznanie starobného dôchodku z dôvodu splnenia vekovej podmienky 55 rokov pre vznik nároku na starobný dôchodok podľa § 132 zákona č. 100/1988 Zb.

V zmysle § 259 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2004 v konaniach o nárokoch na dávky a výplatu dávok z dôchodkového zabezpečenia, ktoré vznikli pred 1. januárom 2004, sa rozhodne podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 s odchýlkami ďalej ustanovenými.

Podľa § 175 zákona č.100/1988 Zb. nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie alebo služby I. a II. kategórie funkcií sa priznávajú do 31. decembra 2023.

Pokiaľ navrhovateľ namietol, že dobami služby profesionálneho vojaka sú len doby od účinnosti zákona č. 370/1997 Z. z. o vojenskej službe platného od 29.12.1997, táto námietka nie je dôvodná, pretože v zmysle § 180 uvedeného zákona sa za dobu vojenskej služby považovali všetky doby, hodnotené ako vojenská služba podľa doterajších predpisov aj pre nárok na výsluhový dôchodok podľa zákona č. 114/1998 Z. z. o sociálnom zabezpečení vojakov (§ 26, § 47).

V zmysle § 132 ods.1 písm. a/ zákona č.100/1988 Zb. policajt má nárok na starobný dôchodok, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol vek aspoň 55 rokov, ak vykonával najmenej 20 rokov službu zaradenú do I. kategórie funkcií.

Z obsahu spisov je zrejmé, že navrhovateľ vykonával profesionálnu službu vojaka v rozsahu viac ako 20 rokov a po ukončení služobného pomeru dňom 30.06.1999 (nie 30.06.1998 ako navrhovateľ nesprávne uviedol v odvolaní) bol mu priznaný výsluhový dôchodok podľa § 26 zákona č. 114/1998 Z. z. o sociálnom zabezpečení vojakov v znení neskorších predpisov, pričom pri priznaní výsluhového dôchodku sa na kategórie funkcií neprihliadalo.

Navrhovateľ splnil všetky podmienky nároku na starobný dôchodok podľa § 132 ods.1 písm. a) zákona č. 100/1988 Zb. dňom XX. E. XXXX, ktorým dovŕšil vek 55 rokov.

Zákon č. 114/1998 Z. z. o sociálnom zabezpečení vojakov nadobudol účinnosť dňom 1. mája 1998.

Podľa § 103 ods. 1 bod 2 a 3 zákona č. 114/1998 Z. z. o sociálnom zabezpečení vojakov od nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa na sociálne zabezpečenie vojakov nepoužijú § 130 až 145 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov a § 157 až 174 vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 149/1988 Zb. , ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov.

Podľa § 94 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. nárok na dávku vzniká dňom splnenia podmienok ustanovených týmto zákonom, prípadne vykonávacími predpismi.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že navrhovateľ splnil podmienky nároku na starobný dôchodok podľa piatej časti zákona č. 100/1988 Zb. (§129 až § 145) dňom XX. E. XXXX.

Podľa § 94 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. nárok na výplatu dávky vzniká splnením podmienok ustanovených pre vznik nároku na dávku a jej výplatu a podaním žiadosti o priznanie alebo vyplácanie dávky.

Podľa § 98 ods.1 zákona č. 100/1988 Zb. starobný dôchodok sa nevypláca po dobu ďalšieho zamestnania po vzniku nároku na tento dôchodok a po dobu počas pracovnej neschopnosti, po ktorú sa oprávnenému poskytuje nemocenské alebo plat, alebo služobný príjem podľa osobitného predpisu, pokiaľ sa ďalej neustanovuje inak.

Podľa §174 ods. 1 písm. a) vyhlášky č. 149/1988 Zb. , orgány federálnych ministerstiev národnej obrany a vnútra a ministerstiev vnútra a životného prostredia a spravodlivosti republík rozhodujú v odboroch svojej pôsobnosti o nárokoch na dávky sociálneho zabezpečenia tiež, ak vojak z povolania v dobe služby v ozbrojených silách splnil podmienky nároku na starobný dôchodok.

Ako je vyššie uvedené, nárok na starobný dôchodok podľa § 132 ods.1 písm. a) zákona č. 100/1988 Zb. vo výške podľa § 133 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. navrhovateľovi nesporne vznikol už ku G. a zostal zachovaný podľa § 175 zákona č. 100/1988Zb. v spojení s § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z.

Vzhľadom na zachovanie nároku navrhovateľa na starobný dôchodok podľa § 132 ods.1 písm. a)

zákona č. 100/1988 Zb. vo výške podľa § 133 ods. 1 v spojení § 175 zákona č. 100/1988 Zb. a v spojení s § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. na rozhodnutie o nároku na starobný dôchodok (vrátane nároku na jeho zvýšenie za doby poistenia po vzniku nároku na starobný dôchodok) je daná právomoc Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia

Z odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia odporkyne z 26. septembra 2013 vyplýva, že žiadosť o starobný dôchodok z 15. 08.2013 zamietla (okrem iného) predovšetkým z dôvodu nedostatku oprávnenia na také rozhodnutie (§ 132 ods. 1 písm. a/ zákona o sociálnom zabezpečení).

Okolnosť, že odporkyňa v minulosti navrhovateľovi starobný dôchodok priznala rozhodnutím č. XXX XXX XXXX z 25. mája 2011 od 7. mája 2011 nesprávnou aplikáciou ustanovení § 275 ods. 3 a § 293aa ods. 1 zákona o sociálnom poistení nič nemení na uvedených záveroch odvolacieho súdu.

Z uvedených dôvodov odvolací súd považoval rozhodnutia odporkyne za súladné so zákonom a preto § 250ja ods. 3 veta prvá v spojení s § 219 O.s.p. rozsudok krajského súdu potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 224 ods. 1, 2 v spojení s § 250k ods. 1 O.s.p. a žalobcovi, vzhľadom na jeho neúspech v konaní náhradu trov nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.